

Újszerű törekvések a washingtoni Kossuth Házban

Szatelit program, amit érdemes fogni

Az Amerikai Magyar Református Egyesület (Hungarian Reformed Federation of America, HRFA) 1896 óta anyagi stabilitást és kulturális gyökeret igyekszik teremteni az amerikai magyar diaszpórában. A testvérsegítő életbiztosító társaság Amerika tizenegy államában, közel száz osztállyal működik. Központi székhelye a Washington szívében fekvő Kossuth Ház. Ki gondolná, hogy a szürke art deco épület, tetején a nemzeti lobogókkal, az egyesület immáron 106 éves történelmének szemtanúja, alakítója, s őrzője. A ház égése alatt 1998 óta működő Kossuth Ház Kultúr Klub (Kossuth House Social Club, KHSC) célja a diaszpóra második, harmadik generációjának megtartása és a magyar kultúra megismertetése az amerikai közönséggel.

A hagyományörzés gondolata korántsem új. Ami „újhullámossá” teszi a tradícióörzést, az a technika adta lehetőségek alkalmazása. A klub ötletgazdaként modell kíván lenni egy szatelit hálózat kialakításában, amely az internetet kiaknázza kötné össze az amerikai magyar diaszpórát. A szatelit kultúrhálózat meggyorsítaná az intézmények közötti információáramlást, nagyobb és koncentráltabb nyilvánosságot garantálna, elősegítené az intézetek közötti kapcsolatteremtést, s nem utolsósorban intézményesített, rendszerezett fórumot teremtené kölcsönösen előnyös tapasztalatcserére.

A Kossuth Ház Klub alapító és vezető tagjai, *V. Velényi Edit* és *Végh Sándor*, 2000-ben benyújtották a szatelit rendszerű kultúrhálózat tervét a Miniszterelnöki Hivatal, a Határon Túli Magyarok Hivatala, és a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma vezetőségének, valamint *Jeszzenszky Géza* washingtoni magyar nagykövetségének. A szatelit koncepcióját 2000-ben elismert levéllel méltatta a NKÖM. *Pálincás József* oktatási miniszter legutóbb tett amerikai látogatása alkalmával a KHSC további morális támogatás reményében adta át a dokumentumot az oktatási tárca vezetőjének.

Am térjünk vissza a missziótól a konkrét eredményekhez.

A KHSC önkéntes nonprofit szervezetként kezdte működését. Am mint minden, a kultúra fenntartása is tőkét igényel: szellemi tőkét, kapcsolati tőkét és nem utolsósorban anyagit. A klub működtetése áldozatokkal jár. A tagsági díjak és a programok során befolyó adományok alig fedezik a programszervezési és honorárium-költségeket. A tagság így pro bono előadásokkal, ötletekkel járul hozzá a programok változatossá tételéhez. Mindeért kárpótól azonban a tény, hogy egy mag megszületett és növekedésnek indult. Az anyaegyesület elnöke, *Dózsa György*, valamint a „szociális tagság” gondolatát elültető korábbi elnök, *Ber-*

talán Imre nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a KHSC kinyithatta kapuit.

A kezdetben filmklubként működő KHSC valódi közösségi központtá formálását a növekvő tagság érdeklődése, valamint a magyarországi és amerikai kapcsolatrendszer bővülése tette lehetővé. A Magyar Filmunió jóvoltából vetített klasszikus és kortárs filmek mellett így a KHSC repertoárjára kerültek tudományos, kulturális előadások, tánc- és népdalestek, hagyományelevenítő disznótorok, piknik és sportprogramok.

A KHSC fontosnak tartja, hogy fórumként szolgáljon Amerika, a szülőföld, és a Kárpát-medence magyarsága számára egyaránt, aktuális és történelmi kérdések megvitatására. Előadóink között köszönhetjük *Szabó Tibort*, a Határon Túli Magyarok Hivatalának

A Kossuth Ház homlokzatán büszkén lobog az amerikai és a magyar zászló

elnökét, *Vujity Tyrtkót*, a TV2 munkatársát, *Balló Aront*, a romániai Magyar Szó főszerkesztőjét, *Kocsis István* erdélyi származású drámaíró, *Thomas Mark* professzort, Madách Ember tragédiájának műfordítóját, *dr. Glant Tibort*, a KLTE professzorát, aki Kossuth amerikai útjáról tartott beszámolót, *dr. Farkas Gyulát*, „Valami nincs sehol” című műsorával, *Varga Kata*, Párizsban élő színésznőt, Magyarorszá-

got felidéző önállóesttel, *Emódi Zsuzsanna* brácsaművészt, *dr. Nacsá Jánost*, az amerikai Nemzeti Egészségügyi Intézetnél AIDS - és bioterrorizmus - kutatást folytató szegedi orvost, *dr. Bodó Mihály* Amerikában élő stroke-kutatót, *dr. Gerald Willigert*, a NASA csillagász kutatóját, *dr. Csillag Andrást*, a Szegedi Egyetem professzorát, aki a New Brunswick-i Amerikai Magyar Alapítvány gyűjteményében foglalkozott az amerikai magyar hagyatékok feldolgozásával, *Baloty Andrást* második generációs modern festőművészt, *Hoppál Mihályt*, az Európai Folklor Intézet igazgatóját, *dr. Galambos Ritát*, a Polgári Oktatási Project magyarországi programigazgatóját, *Zalán Magdát*, az Amerika Hangja Rádió munkatársát, és a lista teljessége nélkül *Michael Jecket*, az Amerikai Film Intézet igazgatóját. Az előadások mellett elzarándokoltunk a nyugat-virginiai Berkeley Springsben található haranglábas, magyar emlékkápolnához, a washingtoni fiatal magyarság rendszeres havi összejövetelei és a nyári kerékpártúrák mellett.

Öröm az, hogy 2002-re a száz főt meghaladó tagságnál sokkal szélesebb körű a klub látogatottsága. Az elektronikus, hírelvélben és szó útján terjedő hírek a klub létezéséről és változatos, nívós rendezvényeiről a washingtoni metropolis határain túlról is vonzanak látogatókat, tagokat, s előadókat.

A siker titka talán az, ahogy azt a szervezet nevével adó Kossuth is összefoglalta, hogy a KHSC a közösség érdekeit, érdeklődését és véleményét figyelembe véve, a tagok aktív közreműködésével, egyszóval „demokratikusan” kíván működni az internet adta

lehetőségek, s a hagyományos csatornák segítségével magába ötvözve a jelent, a jövőt, a tradíciót és a progresszivitást.

Ha ragaszkodnánk a kossuthi gondolat hű adaptálásához, a szlogen így szólna: „Mindent a tagokért, mindent a tagok által.” – talán ez lehetne a szatelit ars poeticája is.

A KHSC szatelit-koncepciójában kiemelt szerep jut a magyar nyelvoktatásnak. Kazinczy „nyelvében él a nemzet” gondolata ötvözi a nyelv jelentőségét a tradíció és kultúraörzés terén. A KHSC ezt vallva, s a helyi közösség igényére reagálva indította el magyar nyelvi programját harminc fővel 2001 nyarán. A program a KLTE Nyári Egyeteme anyagát használva kezdte meg működését *Heffron Éva* szakmai vezetése és *V. Velényi Edit* menedzselése alatt. Az első szemeszter sikerét és töretlen érdeklődést tapasztalva a KHSC nyelvi program 2002-ben tovább folytatódik, mely jelenleg két nyelvtanárral, 30 diákkal négy csoportban három szinten működik. A csoportban megtalálhatók második generációs magyarok, amerikaiak és más nemzetiségűek, akiket családi szálak kötnék a magyarsághoz, közöttük nemzetközi pénzüntézetek, politikai szervezetek, a fegyveres erők és a kormány alkalmazottai.

A magyar nyelv ápolásának lehetőségeit fogja vizsgálni és megvitatni az Amerikai Magyar Oktatók Szövetségének május 25-27. között Torontóban zajló konferenciája. Az 1974-ben alapult, jelenleg *Pereszlyényi Márta* elnöksége és *Basa Molnár Enikő* igazgatása alatt működő szervezet kiváló fórumot teremt az amerikai magyar diaszpóra kihívásainak megvitatására, s a válaszok és megoldások megtalálására. A magyar nyelvi panelt ebben az évben a Rutgers Egyetem magyar tanszékének professzora, *Hajnal Ward Judit* fogja vezetni.

A szatelit rendszer, az országhatárokat és kontinenseket átszelő hálózat a megoldás egyik eleme a nemzedékváltás sűrűjében. A KHSC ebben a decentralizált, ám koordinált rendszerben képzeli el a tradíció és nyelv továbbörökítését.

(V. E.)

KHSC Honlap:
www.kossuthhouse.org/khsc
KHSC Nyelvi Program:
www.kossuthhouse.org/khsc/language
E-mail: kossuthhouse@usa.net